

Mageia NetInstall

Työkalu Mageian asentamiseen suoraan arkistosta

Tämän oppaan tekstit ja kuvien kaappaukset ovat lisenssil-
lä CC BY-SA 3.0 <http://creativecommons.org/licenses/by-sa/3.0/>.

This manual was produced with the help of the [Calenco CCMS](https://www.calenco.com) [https://www.calenco.com].

Tämän kirjoittivat vapaaehtoiset vapaa-ajallaan. Ota yhteyttä tiimiin [Dokumentaatio](https://wiki.mageia.org/en/Documentation_team) [https://wiki.mageia.org/en/Documentation_team], jos haluat auttaa parantamaan tätä opasta.

Mageia NetInstall

Sisällys

Mageian asennus käyttäen pienikokoista "Tiny Boot" levykuvaa	1
1. Johdanto	1
1.1. NetInstall asennusmedia	1
1.2. Asennusvaiheet	1
2. Vaihe 1 (asennusta edeltävä vaihe)	2
2.1. Käynnistys	2
2.2. Asennustapa	3
2.3. Verkkoyhteys	6
2.4. Peilipalvelimet	8
3. Vaihe 2 (asennusvaihe)	10
3.1. Valitse käytettävä kieli	10
3.2. Lisenssi ja julkaisutiedote	11
3.3. Asenna SCSI	11
3.4. Asenna tai päivitä	11
3.5. Näppäimistö	12
3.6. Osiointi	12
3.7. Ohjelmisto	15
3.8. Käyttäjien hallinta	17
3.9. Graafikka asetukset	18
3.10. Käynnistyslatain	20
3.11. Asetusten yhteenveto	23
3.12. Sijainti	25
3.13. Aseta koneesi palvelut	26
3.14. Valitse hiiri	26
3.15. Ääniasetukset	26
3.16. Turvallisuustaso	26
3.17. Palomuuuri	27
3.18. Päivitykset	27
3.19. Onnittelut	27
3.20. Mageian asennuksen poisto	28

Luettelo kuvista

1. BIOS Welcome Screen	2
2. UEFI Welcome Screen	3
3. EFI-järjestelmäosio	15
4. BIOS-käynnistysosio	15

Mageian asennus käyttäen pienikokoista "Tiny Boot" levykuvaa

1. Johdanto

1.1. NetInstall asennusmedia

1.1.1. Kuvaus

Nämä minimaaliset ISO:t sisältää:

- alle 120 Mt. Käteviä, jos kaistanleveytesi on matala koko DVD-levyn lataamiseen tai sinun tietokoneella ei ole DVD-asemaa tai et voi käynnistää USB-tikulta.
- ei tarvita kuin (a) DrakX asennusohjelman käynnistys ja (b) DrakX-installer-stage2 muiden pakettien löytämiseen, joita tarvitaan ja viimeistellään asennus.

Tarvittavat lähdepaketit voivat olla tietokoneen kiintolevyllä, ulkoisessa asemassa, lähiverkossa tai Internetissä.

1.1.2. Saatavuus

NetInstall-mediasta on kaksi versiota:

- **netinstall.iso** Niille, jotka eivät halua käyttää "non-free" ohjelmia, tämä ISO sisältää vain vapaata ohjelmistoa.
- **netinstall-nonfree.iso** Tämä ISO sisältää edellisten lisäksi laitevalmistajan ohjaimet, joita saatetaan tarvita verkkokortille, kiintolevyohjaimelle jne.

Molemmat versiot ovat saatavilla erikseen 32bit ja 64bit ISO:ina. Katso: <https://www.mageia.org/downloads/>

1.1.3. Valmistelu

Kun olet ladannut levykuvan, polta se CD:lle tai DVD:lle tai kirjoita sen USB-tikulle, seuraa ohjeita: https://wiki.mageia.org/en/Installation_Media#Dump_Mageia_ISOs_on_an_USB_stick

1.2. Asennusvaiheet

Asennus suoritetaan kahdessa vaiheessa:

- **Vaihe 1** asennuksen edeltävä vaihe. Sinun on valittava menetelmä ja tiedot, joilla asennuksessa käytettävät tiedostot lisätään mediallyle. Jos menetelmässä tarvitaan palvelin, verkkoyhteys aktivoituu. Verkko saa olla WEP- tai WPA2-salauksella varustettu WiFi-yhteys (huomaa alla oleva näppäimistöä koskeva varoitus).
- **Vaihe 2** varsinainen asennusvaihe, joka alkaa automaattisesti, kun yhteys asennustiedostoihin on muodostettu.

Vaiheen 1 aikana kiintolevylläsi ei kirjoiteta mitään, joten voit turvallisesti lopettaa milloin tahansa, jos haluat. Voit tehdä sen painamalla **Ctrl+Alt+Del**.

Voit käyttää **Alt+F3** lokin lukemiseen ja **Alt+F1** palaa asennusohjelmaan.

Päinvastoin kuin asentaessa DVD- tai LiveCD-levyltä, sinua pyydetään kirjoittamaan asioita verkkoasennuksen ensimmäisessä vaiheessa (**Vaihe 1**). Koko tämän vaiheen ajan näppäimistösi toimii [amerikkalaisen näppäinasettelun](https://en.wikipedia.org/wiki/Keyboard_layout#United_States) [https://en.wikipedia.org/wiki/Keyboard_layout#United_States] mukaisesti. Ota tämä huomioon niin vältät sekaannukset kirjoituksessa, kuten nimet ja polut jne.

2. Vaihe 1 (asennusta edeltävä vaihe)

2.1. Käynnistys

Welcome Screen, jonka näet käynnistäessä NetInstall-mediasta, riippuen siitä, käynnistätkö tietokoneen BIOS- vai UEFI-järjestelmällä. Katso kaksi seuraavaa kuvaa:

```
                Welcome to Mageia install help

In most cases, the best way to get started is to simply press the <Enter> key.
If you experience problems with standard install, try one of the following
install types (type the highlighted text and press <Enter>):

o text for text installation instead of the graphical one.
o linux for standard graphical installation at normal resolution.
o linux vga=785 for low resolution graphical installation.

To repair an already installed system type rescue followed
by <Enter>.

You can also pass some <specific kernel options> to the Linux kernel.
For example, try linux noapic if your system has trouble operating
your network adapter correctly.
NOTE: You cannot pass options to modules (SCSI, ethernet card) or devices
such as CD-ROM drives in this way. If you need to do so, use noauto mode.

[F1-Help] [F2-Advanced Help]
boot: _
```

Kuva 1. BIOS Welcome Screen

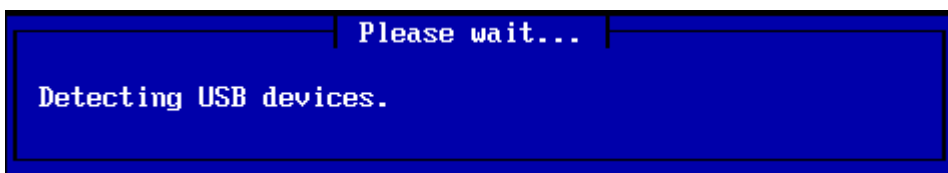
Käynnistyksen alkamisen jälkeen voit lukea lisäohjeita painamalla **F2** ja palata asennusnäyttöön painamalla **F1**. Muussa tapauksessa käynnistys jatkuu oletusasetuksilla.

Kuva 2. UEFI Welcome Screen

- Käytä nuolinäppäimiä ja korosta *Start Mageia Install* ja paina **Enter**.

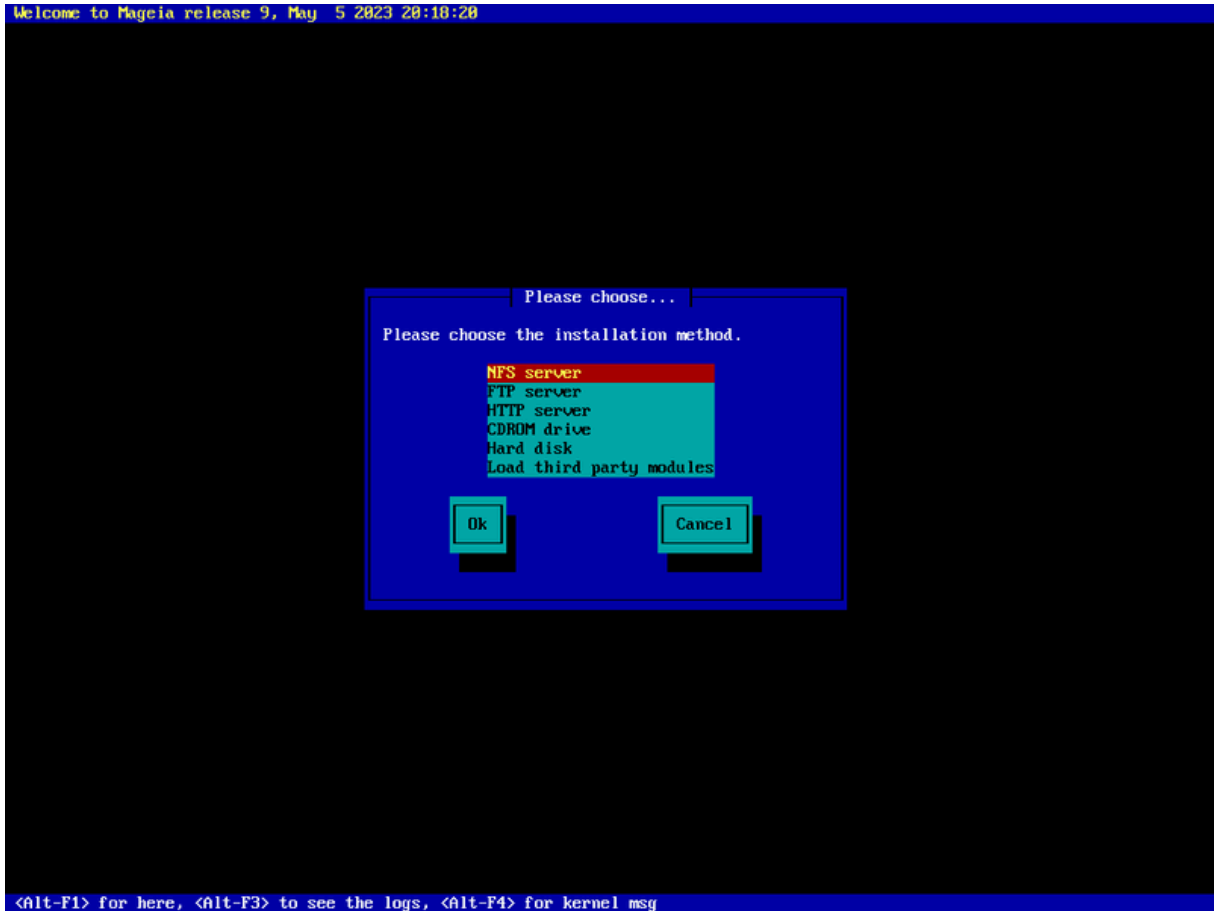
Molemmissa järjestelmissä BIOS ja UEFI, näet ponnahtusikkunan, jossa kerrotaan, että USB-laitteita tunnustetaan:

2.2. Asennustapa

Nyt voit valita asennustavan CDRROM/HDD tai palvelimen kautta (NFS, FTP tai HTTP).

Sinulla on myös mahdollisuus ladata kolmannen osapuolen moduuleja tässä vaiheessa.

- Liiku ylös tai alas nuolinäppäimillä, kunnes sopiva asennustapa on korostettu.
- Paina **Tab** näppäintä kunnes *Ok* on korostettu ja paina **Enter**.

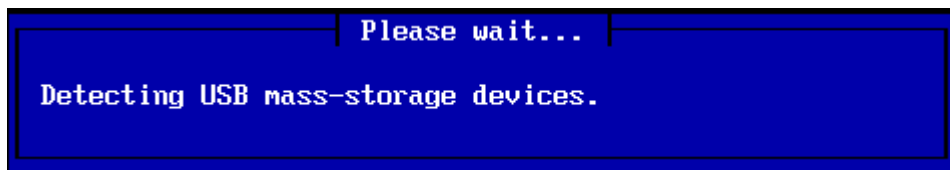
2.2.1. Palvelin

- Jos et tiedä, mitä verkkoasennukselle tulee valita, valitse *FTP-palvelin*.
- Yritysverkossa ftp ja rsync voivat olla estettyjä, joten *HTTP-palvelimen* käyttö on hyvä valinta tässä tapauksessa.

Kun olet valinnut minkä tahansa vaihtoehdon palvelimista, siirryt automaattisesti [Verkkoyhteys](#) osioon.

2.2.2. CDROM/HDD

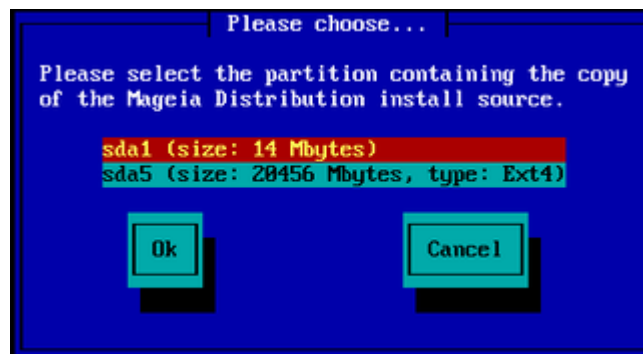
Jos päätät asennuksen joko CD-ROM-levyltä tai kiintolevyltä (tai USB-tikulta), niin kiintolevyt ja vastaavat etsitään:

- Valitse ensin tarkoitukseen sopiva kiintolevy (tai USB-tikku)

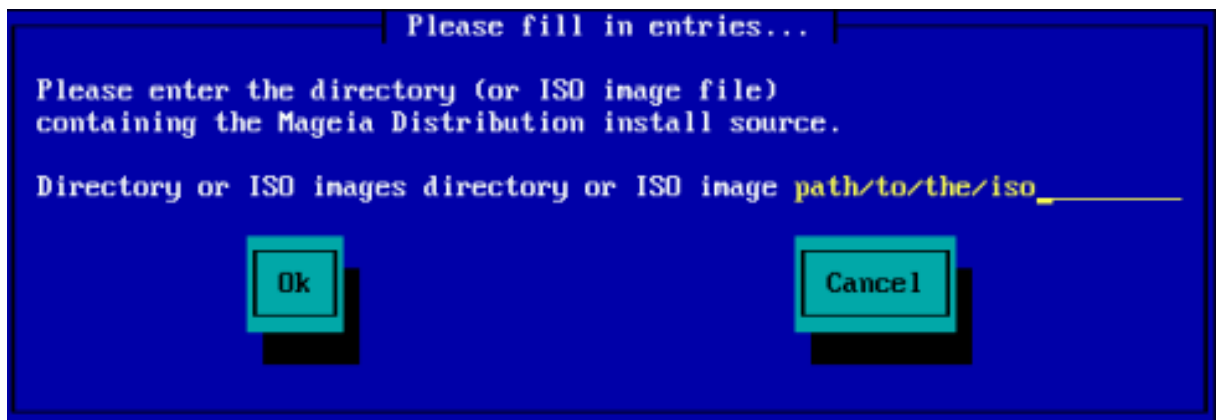

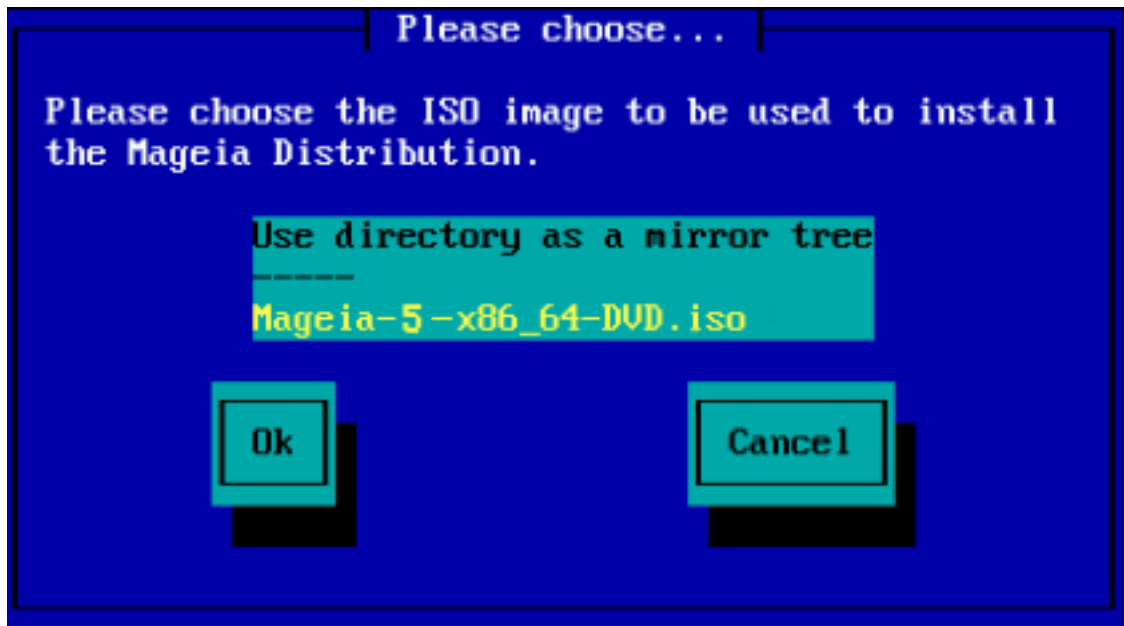
- Sen jälkeen tarkoitukseen sopiva osio

- Aseta sitten ISO:n hakemisto tai tiedostonimi

Tämän jättäminen avoimeksi tai hakemiston käyttäminen on helpompaa, koska asennusohjelma kykenee näyttämään luettelon hakemistoista ja tiedostoista, joista voit valita käyttäen nuolinäppäimiä. Näkyy toisessa seuraavista kuvista.

Kun ISO:n sijaintitiedot on annettu joko CD-ROM-levyllä tai kiintolevyllä, siirryt automaattisesti [Stage 2](#) (varsinaiseen asennusvaiheeseen).

2.2.3. Lataa kolmannen osapuolen moduulit

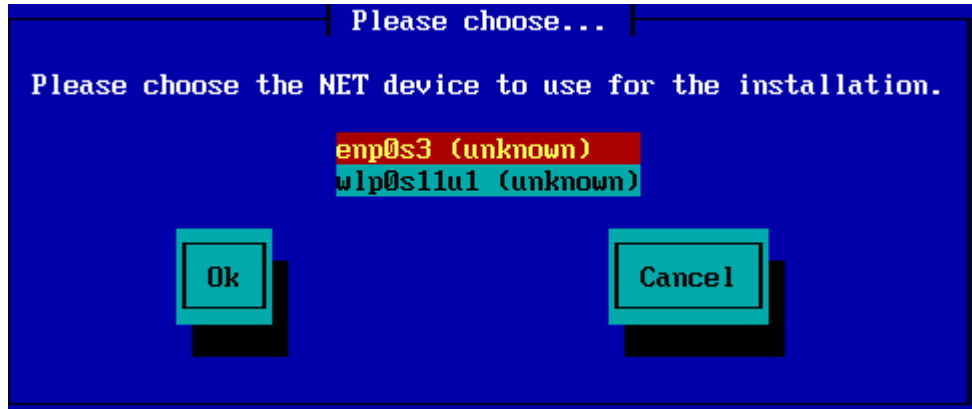
Jos haluat ladata *kolmannen osapuolen moduuleja*, sinulta kysytään moduuleja sisältävän hakemiston sijainti:

2.3. Verkkoyhteys

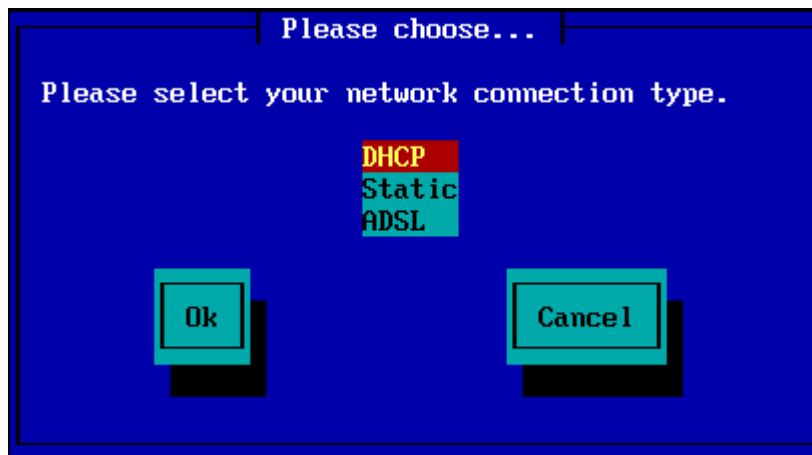
2.3.1. Verkkokortti

Jos valitsit jonkin palvelimen vaihtoehtoista *Asennusmenetelmä* vaiheessa, sinua pyydetään valitsemaan verkkokortti:

2.3.2. Yhteystyyppi

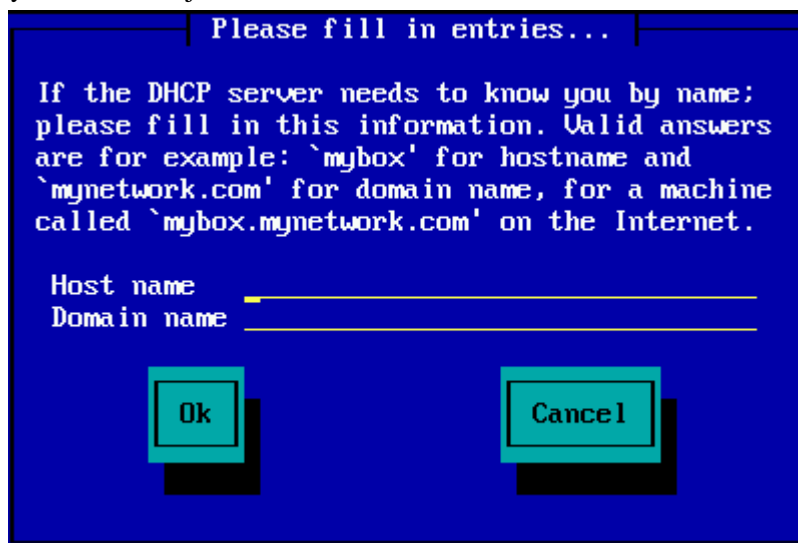
Sinun on valittava, käyttääkö verkkokortti DHCP, ADSL vai staattista yhteyttä:

Jos et ole varma, mikä vaihtoehto on sopiva, sinun kannattaa hyväksyä oletusasetus (DHCP).

2.3.3. Nimet Host/Domain

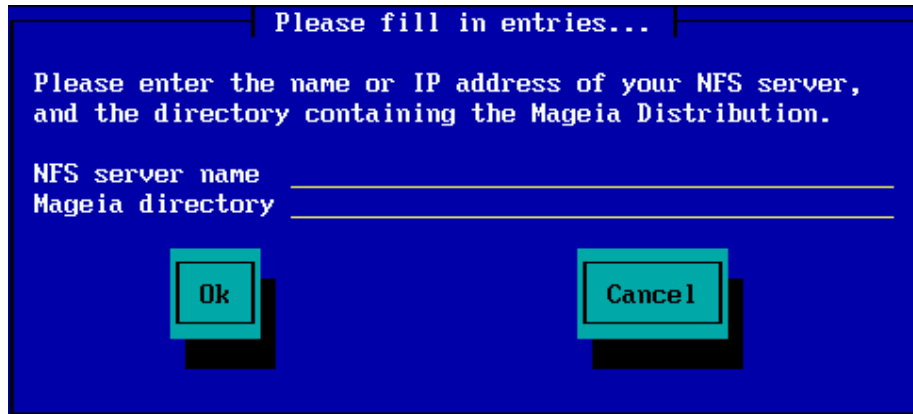
Tarvittaessa voit nyt antaa isäntä- ja verkkotunnuksen nimen:

- Jos et ole varma, mitä tämä tarkoittaa, voit jättää kentät tyhjiksi. Korosta *Ok* ja jatka painamalla **Enter**. Nyt verkkoyhteys aktivoituu.

Jos käytät FTP:tä tai HTTP:tä, siirryt automaattisesti [Peilipalvelimet](#) osioon

Jos käytät NFS:ää, sinulta kysytään NFS-palvelimen nimeä ja Mageian sisältävä hakemisto:

Kun olet antanut NFS-tiedot, siirryt automaattisesti [Stage 2](#) (varsinaiseen asennusvaiheeseen).

2.4. Peilipalvelimet

Jos käytät FTP:tä tai HTTP:tä, sinun on nyt asetettava käytettävä peilipalvelin. Tämä voidaan tehdä manuaalisesti tai valitsemalla listasta

2.4.1. Aseta manuaalisesti

Löydät listan kaikista peilipalvelimistä täältä: <http://mirrors.mageia.org/>

Valitset sitten minkä tahansa peilipalvelimen, sen tulisi käyttää samaa puumaista rakennetta "mageia" (tai "Mageia") niin kuin virallisissa Mageia peilipalvelimissa kuuluu. Kuten `.../mageia/distrib/<version>/<arch>`

Oikea merkintä alla olevaan kenttään (käytettäessä virallista peiliä) *Mageian hakemistoon* voisi olla:

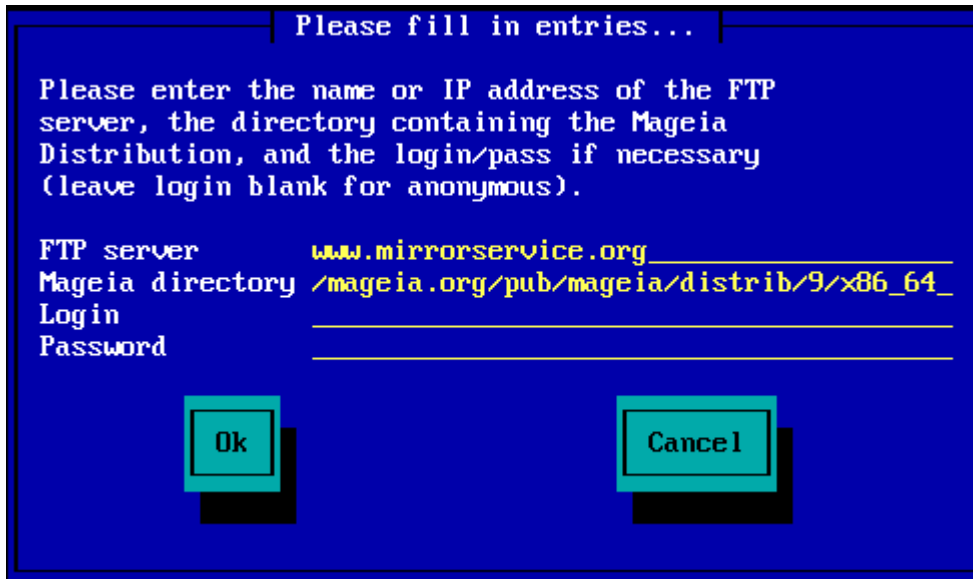
```
pub/linux/mageia/distrib/cauldron/i586
```

Toinen esimerkki (Mageia 6 x86_64) voisi olla:

```
pub/Mirrors/Mageia/distrib/6/x86_64
```

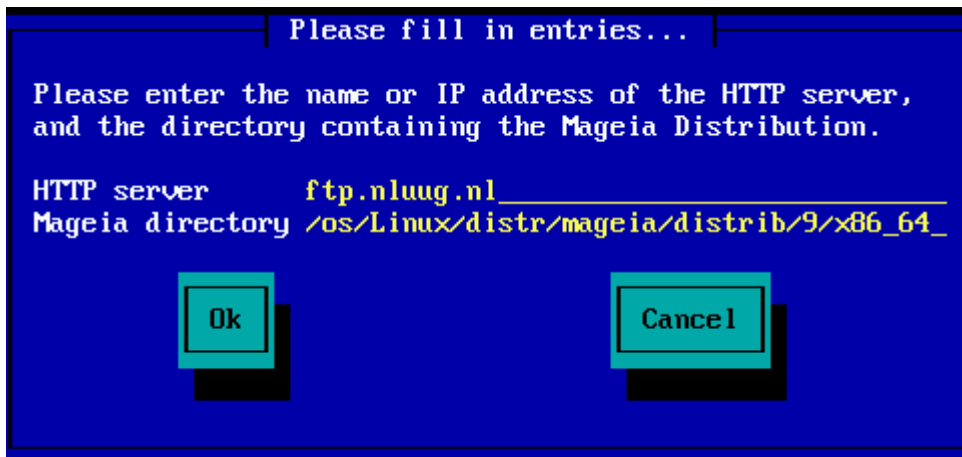
Muilla peilipalvelimillä voi olla erilainen polku ja alla olevissa kuvissa on tällaisia esimerkkejä:

Jos käytät FTP-palvelinta:

A screenshot of a blue dialog box titled "Please fill in entries...". The text inside reads: "Please enter the name or IP address of the FTP server, the directory containing the Mageia Distribution, and the login/pass if necessary (leave login blank for anonymous)." Below this, there are four input fields: "FTP server" with the value "www.mirror-service.org", "Mageia directory" with the value "/mageia.org/pub/mageia/distrib/9/x86_64_", "Login" which is empty, and "Password" which is empty. At the bottom, there are two buttons: "Ok" and "Cancel".

Jos käytät HTTP-palvelinta:

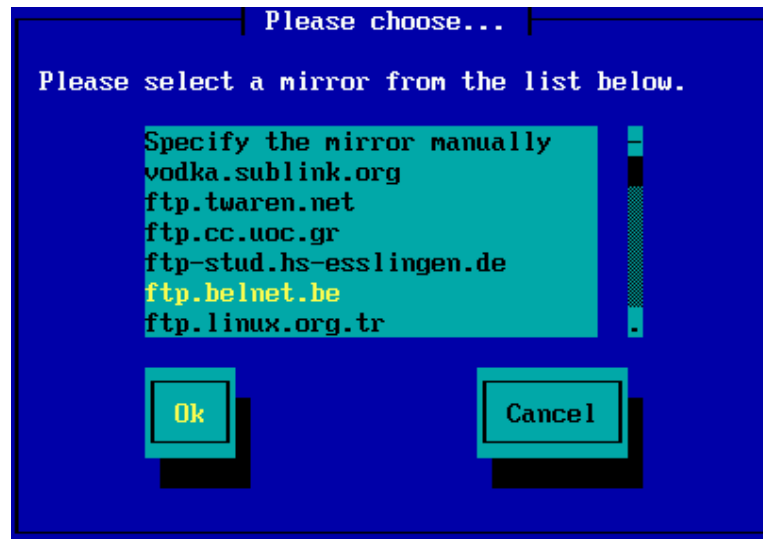

A screenshot of a blue dialog box titled "Please fill in entries...". The text inside reads: "Please enter the name or IP address of the HTTP server, and the directory containing the Mageia Distribution." Below this, there are two input fields: "HTTP server" with the value "ftp.nluug.nl" and "Mageia directory" with the value "/os/Linux/distr/mageia/distrib/9/x86_64_". At the bottom, there are two buttons: "Ok" and "Cancel".

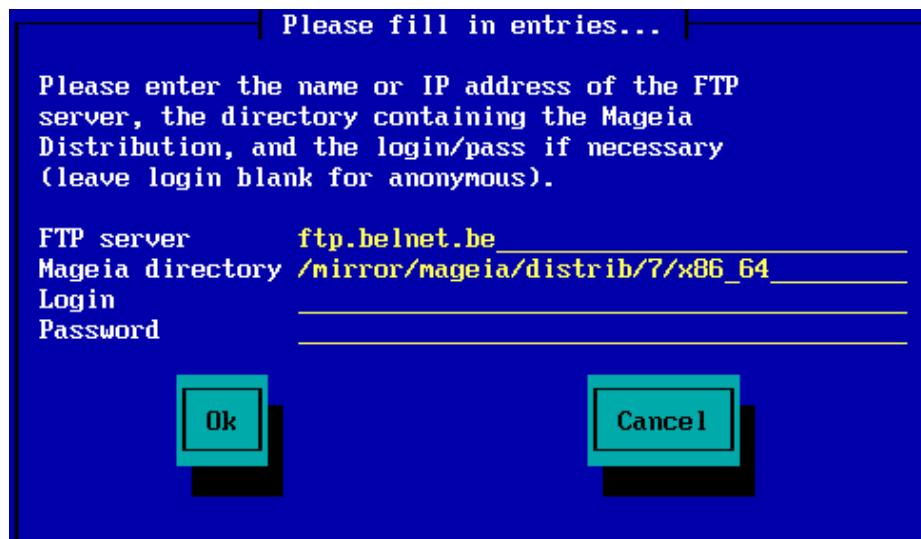
Kun nämä tiedot on annettu, siirryt automaattisesti [Stage 2](#) (varsinaiseen asennusvaiheeseen).

2.4.2. Valitse listasta

Jos saat asennuksen aikana paljon virheitä puuttuvista riippuvuuksista, käynnistä tietokone uudelleen ja kokeile toista peilipalvelinta.

Kun olet valinnut FTP-palvelimen, näet ruudun johon voit halutessasi lisätä tunnuksen kirjautumiseen ja tarvittaessa salasanan.

Kun nämä tiedot on annettu, siirryt automaattisesti [Stage 2](#) (varsinaiseen asennusvaiheeseen).

3. Vaihe 2 (asennusvaihe)

Mitään ei ole kirjoitettu kiintolevyillesi tässä vaiheessa. Siksi, jos päätät olla jatkamatta varsinaista asennusta, voit turvallisesti käynnistää tietokoneen uudelleen: Siirry kohtaan tty2 painamalla **Ctrl+Alt+F2** ja paina **Ctrl+Alt+Del** (tai **Ctrl+Alt+F7** palataksesi takaisin, jos muutat mieltäsi).

3.1. Valitse käytettävä kieli

- Valitse kieli laajentamalla ensin luetteloa maaosaa varten. Mageia käyttää valintaasi asennuksen aikana ja asennetussa järjestelmässä.
- Todennäköistä, että sinä (tai joku muut) tarvitsee useamman kielen asentamisen järjestelmään. Lisää ne nyt käyttämällä *Useita kieliä* valintaa. Ylimääräisen kielituen lisääminen asennuksen jälkeen on vaikeaa.

Vaikka valitsisit useamman kuin yhden kielen, sinun on ensin valittava yksi kieli pääkieliluetelosta. Se merkitään myös valituksi *Useita kieliä* ruudulla.

- Jos näppäimistön kieliasettelu on eri kuin haluamasi kieli niin suositeltavaa asentaa myös näppäimistöäsi varten tarvittava kieli
- Mageia käyttää oletuksena UTF-8 (Unicode) tukea. Tämä voidaan poistaa käytöstä *Useita kieliä* ruudulla, jos tiedät, että se ei ole sopiva kielellesi. UTF-8:n poistaminen käytöstä koskee kaikkia asennettuja kieliä.
- Voit vaihtaa järjestelmäsi kielen asennuksen jälkeen Mageia Ohjauskeskus # Järjestelmä # Lokalisointi.

3.2. Lisenssi ja julkaisutiedote

3.2.1. Lisenssisopimus

- Lue lisenssiehdot ennen Mageian asentamista.
- Nämä ehdot koskevat koko Mageian jakelua ja ne on hyväksyttävä ennen kuin voit jatkaa.
- Jatka valitsemalla *Hyväksy*, paina sitten *Seuraava*

Jos päätät olla hyväksymättä näitä ehtoja, kiitämme sinua mielenkiinnosta Mageiaa kohtaan. Painamalla *Lopeta*, tietokoneesi käynnistyy uudelleen.

3.2.2. Julkaisutiedote

Tärkeitä tietoja tästä Mageian julkaisusta voit katsoa painamalla *Julkaisutiedote* painiketta.

3.3. Asenna SCSI

DrakX tunnistaa tavallisesti kiintolevyt oikein. Vanhemmilla SCSI-ohjaimilla se ei kuitenkaan välttämättä pysty määrittämään oikeita käytettäviä ohjaimia, eikä asemaa sen jälkeen tunnisteta.

Jos laite ei tunnistu, sinun on kerrottava DrakX:lle manuaalisesti, mitkä SCSI-asema(t) sinulla on. DrakX:n pitäisi sitten pystyä määrittämään asema(t) oikein.

3.4. Asenna tai päivitä

- **Asenna**

Käytä tätä tehdäksesi Mageian uuden asennuksen. Tämä alustaa `root` juuriosion (`/`), mutta säilyttää olemassa olevan `/home` osion (erillinen `/home` osio sen sijaan, että se sisältyisi juuressa (`/`) olevaan).

- **Päivitä**

Tämä päivittää olemassa olevan Mageia asennuksen.

Päivitys vain aikaisemmasta Mageia versiosta, jota *tuettiin tämän asennusohjelman julkaisun aikaan* on testattu perusteellisesti. Jos haluat päivittää Mageian, joka on saavuttanut "elinkaarensa" niin parempi tehdä "puhdas" asennus `/home` osion kanssa.

Jos huomasit, että olet unohtanut valita lisäkielen, voit palata *Asenna tai päivitä* ruutuun ja kielivalinta painamalla **Ctrl+Alt+Home**. **ÄLÄ** tee tätä myöhemmin asennuksen aikana.

3.5. Näppäimistö

DrakX valitsee sinun kielelle sopivan näppäimistön. Jos sopivaa näppäimistöä ei löydy niin oletus on US-näppäimistö.

- Tarkista, että valinta on oikea tai valitse toinen näppäimistö. Jos et tiedä, mikä näppäimistösi asettelu, katso järjestelmän mukana tulleet tekniset tiedot tai kysy tietokoneen myyjältä. Näppäimistöissä voi jopa olla tarra, josta asettelun voi tunnistaa. Voit katsoa myös täältä: en.wikipedia.org/wiki/Keyboard_layout [http://en.wikipedia.org/wiki/Keyboard_layout]
- Jos näppäimistö ei ole näkyvillä luettelossa, paina *Lisää* ja saat laajemman luettelon ja valitse näppäimistösi sieltä.

Kun olet valinnut näppäimistön *Lisää* luettelosta ja palaat ensimmäiseen näppäimistön valintaikkunaan. Voi näyttää siltä, että näppäimistö valittiin kyseiseltä ruudulta. Voit jättää tämän huomiotta ja jatkaa asennusta: täydestä luettelosta valittu näppäimistö otetaan käyttöön.

- Jos valitset näppäimistön, joka perustuu muihin kuin latinaiisiin kirjaimiin, näet ylimääräisen ilmoituksen, jossa kysytään kuinka haluat vaihtaa latinalaisen ja ei-latinalaisen näppäimistön välillä.

3.6. Osiointi

3.6.1. Suositeltu osiointi

Tässä ruudussa näet (tietokoneen) kiintolevyjen sisällön sekä DrakX ehdottamat osiot Mageian asennukseen.

Todelliset käytettävissä olevat valinnat alla näytetyistä vaihtelevat (tietokoneen) kiintolevyjen sisällön mukaan.

Tärkeimmät valinnat

- **Käytä olemassa olevia osioita**

Jos valinta on käytettävissä, olemassa olevia Linux-yhteensopivia osioita on löydetty ja niitä voidaan käyttää asennuksessa.

- **Käytä vapaata tilaa**

Jos kiintolevyllä on käyttämätöntä tilaa, tämä valinta käyttää sitä uudessa Mageian asennuksessa.

- **Käytä vapaata tilaa Windows-osiossa**

Jos käyttämätöntä tilaa löytyy olemassa olevassa Windows-osiossa, asennusohjelma voi ottaa sitä käyttöön. Tämä voi olla hyvä tapa tehdä tilaa uudelle Mageian asennukselle, mutta katso alla oleva varoitus.

Valinnalla asennusohjelma näyttää jäljellä olevan Windows-osion vaaleansinisenä ja ehdotetun Mageian osion tummansinisenä niiden aiottujen kokojen alla. Voit muuttaa kokoa painamalla ja vetämällä molempien osioiden välistä rakoa. Katso seuraava kuva:

Tämä tarkoittaa Windows-osion koon pienentämistä, siksi se on riskialtis toimenpide, joten varmista kaikki tärkeät tiedostot ennen kuin jatkat.

Osion on oltava "puhdas", tarkoittaa, että Windowsin on täytynyt sammua oikein, kun sitä viimeksi käytettiin. Lisäksi täytyy myös eheyttää, vaikka tämä ei takaa, että kaikki osion tiedostot on siirretty pois alueelta, jota tullaan käyttämään Mageiassa.

- **Tyhjennä ja käytä koko levyä**

Tämä valinta varaa koko aseman Mageialle

Tämä poistaa KAIKKI tiedot valitulta kiintolevyiltä. Jos aiot käyttää osaa levystä johonkin muuhun tai sinulla on levyllä jo tietoja, joita et ole valmis menettämään, älä käytä tätä valintaa.

- **Mukautettu levyn osiointi**

Tämä antaa sinulle täydellisen (vapaat kädet) asennuksen tekemiseen kiintolevyille.

Jos et käytä *mukautettua levyn osiointia*, asennusohjelma varaa käytettävissä olevan tilan sääntöjen mukaisesti seuraavasti:

- Jos saatavana oleva kokonaistila on alle 50 Gt, luodaan vain yksi osio. Tämä on / (root) osio.
- Jos saatavana oleva kokonaistila on yli 50 Gt, luodaan kolme osiota
 - 6/19 koko saatavilla olevasta alueesta on varattu / enintään 50 Gt
 - 1/19 on varattu swap:lle enintään 4 Gt
 - loput (vähintään 19/12) varataan /home hakemistoon

Tämä tarkoittaa, että 160 Gt tai enemmän vapaata tilaa, asennusohjelma luo kolme osiota:

- 50 Gt varataan /
- 4 Gt varataan swap
- ja loput hakemistoon /home

Jos on UEFI-järjestelmä, ESP (EFI System Partition) tunnistetaan automaattisesti - tai luodaan, jos sitä ei vielä ole ja liitetään /boot/EFI. *Mukautettu levyn osiointi* on ainoa, jonka avulla voidaan varmasti tarkistaa, että se on tehty oikein.

Jos käytössä on "Legacy" (tunnetaan myös BIOS nimellä) GPT-osioidun kiintolevyn kanssa, sinun on tehtävä BIOS-käynnistysosio, jos ei vielä ole. Sen tulee olla noin 1 Mt ilman liitoskoh-
taa. Se voidaan tehdä asennusohjelman kohdassa *Mukautettu levyn osiointi* , kuten mikä tahansa muu osio. Muista valita tiedostojärjestelmän tyyppi "BIOS boot partition".

Katso [DiskDrake](#) lisätietoja siitä, kuinka toimia.

Muutamit uudet asemat käyttävät nyt 4096 tavun loogisia sektoreita aiemman standardin 512 sijasta. Laitteiston puutteen vuoksi asennusohjelmassa käytettyä osiointityökalua ei ole testattu tällaisella asemalla.

Jotkut SSD-levyt käyttävät nyt yli 1 Mt:n poistolohkon kokoa. Jos sinulla on tällainen, suosittelemme osioimaan aseman etukäteen käyttämällä vaihtoehtoista osiointityökalua, kuten gparted ja käyttää seuraavia asetuksia:

- *Kohdist* = Mt
- *Edellinen vapaa tila (Mt)* = 2

Varmista, että kaikki osiot on luotu parillisella määrällä megatavuja.

3.6.2. Valitse kiintolevyn liitospisteet

Tässä ovat näkyvillä tietokoneeltasi löytyneet Linux-osiot. Jos et hyväksy DrakX:n ehdottamia, voit muuttaa kiinnityspisteitä itse.

- Pudotusvalikon vasemmalla puolella on lista käytettävissä olevista osioista. Esim: sda on kiintolevy ja 5 on *osion numero*, jota seuraa osion (*kapasiteetti, liitoskohta, tiedostojärjestelmän tyyppi*).
 - Jos tietokoneella on useita osioita, voit valita pudotusvalikosta useita eri *liitoskohtia*, kuten /, /home ja /var. Voit jopa tehdä omia liitoskohtia, esim. /video johon haluat tallentaa elokuvia tai ehkä /Data sinun kaikille tiedostoille.
 - Jos osiota ei tarvita käyttöön, voit jättää liitoskohdan kentän tyhjäksi.
-

Jos teet muutoksia tähän, varmista, että sinulta löytyy edelleen / (root) osio.

Jos et ole varma mitä valita, palaa takaisin painamalla *Edellinen* ja valitse sitten *Mukautettu levyn osiointi*, jossa voit nähdä osion tyyppin ja koon.

Kun olet varma, että liitoskohdat ovat oikein, napsauta *Seuraava* ja valitse, alustatko vain DrakX:n ehdottaman osion vai enemmän valintoja.

3.6.3. Vahvista kiintolevyn formatointi

- Paina *Edellinen*, jos olet epävarma valinnastasi.
- Paina *Seuraava*, jos olet varma, että tyhjentäminen on OK **jokainen** osio, **jokaisessa** käyttöjärjestelmässä ja **kaikki data** tyhjenee sillä kiintolevyllä.

3.6.4. Mukautettu levyn osiointi DiskDraken avulla

- Muokkaa levyjesi (asettelua) täällä. Voit poistaa tai luoda osioita, muuttaa tiedostojärjestelmää tai osion kokoa, jopa tarkastella niiden tietoja ennen aloittamista.
-

- Ylhäällä on välilehti jokaiselle havaitulle kiintolevyille (tai muulle tallennuslaitteelle, kuten USB-muistitikku), esim.: sda, sdb, sdc jne.
- Kaikki muut toiminnot: paina ensin haluamaasi osiota. Katso sitä tai valitse tiedostojärjestelmä ja liitoskohta, muuta sen kokoa tai pyyhi se. *Asiantuntijatila* tarjoaa lisää valintoja, kuten osion nimen (nimeämisen) tai osion tyypin valinnan.
- Jatka, kunnes olet säätänyt kaiken ja paina sitten *Valmis*, kun olet valmis.

1. Ole varovainen *Tyhjennä kaikki* valinnan kanssa. Käytä sitä vain, jos olet varma, että haluat pyyhkiä kaikki valitun kiintolevyn osiot.
2. Jos haluat käyttää / osiossa salausta, varmista, että sinulla on erillinen /boot osio. Salausta EI SAA asettaa /boot osioon, muuten järjestelmääsi ei käynnisty.

- Jos asennat Mageiaa UEFI-järjestelmään, tarkista, että ESP (EFI System Partition) on olemassa ja liitetty oikein /boot/EFI. Katso kuvaa 1 alla.
- Jos asennat Mageiaa Legacy/GPT järjestelmään, tarkista, että BIOS-käynnistysosio on olemassa ja että se on oikeaa tyyppiä. Katso kuva 2 alla.

Kuva 3. EFI-järjestelmäosio

Kuva 4. BIOS-käynnistysosio

3.6.5. Alustaminen

Voit valita, mitkä (osiot) haluat alustaa. Kaikki tiedot osioista, joita *ei ole* merkitty alustettavaksi, säilytetään.

Yleensä ainakin DrakX:n valitsemat osiot täytyy alustaa.

Paina *Lisäasetukset* ja valitse osiot, joista haluat tarkistaa *vialliset sektorit*

Jos olet epävarma, oletko tehnyt oikean valinnan, voit painaa *Edellinen*, uudelleen *Edellinen* ja sitten *Mukautettu* ja palaat takaisin päääyttöön, jossa voit katsoa osioiden tietoja.

Kun olet varma valinnoista, jatka paina *Seuraava*.

3.7. Ohjelmisto

3.7.1. Asennusmedioiden valinta

3.7.1.1. Täydentävä asennusmedia

Tämä ruutu näyttää listan jo valmiiksi tunnistetuista arkistoista. Voit lisätä paketeille muita lähteitä, kuten cd-levyn tai verkkolähteen. Lähteen valinta asettaa, mitkä paketit ovat käytettävissä seuraavien vaiheiden aikana.

Verkkolähteen osalta sinun on noudatettava kahta vaihetta:

1. Verkon valitseminen ja aktivointi, mikäli ei ole jo valmiina.
2. Peilipalvelimen valinta tai URL-asetus (ensimmäinen kohta). Valitsemalla peilipalvelimen pääset käyttämään kaikkia Mageian hallinnoimia arkistoja, kuten *Nonfree*, *Tainted* ja *Päivitykset*. URL-osoitteen avulla voit määrittää tietyn arkiston tai oman NFS-asennuksen.

Jos olet päivittämässä 64bit asennusta, joka sisältää joitakin 32bit paketteja, on suositeltavaa käyttää tätä ruutua online-peilipalvelimen lisäämiseen valitsemalla jokin seuraavista verkkoprotokollista. DVD-ISO 64bit sisältää vain 64bit ja *noarch* paketit, siksi se ei pysty päivittämään 32bit paketteja. Verkkopeilipalvelimen lisäämisen jälkeen asennusohjelma löytää sieltä tarvittavat 32bit paketit.

3.7.1.2. Media saatavilla

Tässä on lista saatavilla olevista arkistoista. Kaikki arkistot eivät ole käytettävissä sen mukaan, mitä mediaa käytät asennukseen. Arkiston valinta asettaa, mitkä paketit ovat valittavissa seuraavien vaiheiden aikana.

- Arkistoa *Core* ei voi poistaa käytöstä, koska se sisältää jakelun perustan.
- Arkisto *Nonfree* sisältää paketteja, jotka ovat ilmaisia, eli Mageia voi jakaa niitä uudelleen, mutta ne sisältävät suljetua lähdekoodia (siitä nimi - Nonfree). Esimerkiksi arkisto sisältää nVidia- ja AMD-näytönohjaimien omat ajurit ja ohjelmistot erilaisille WiFi-korteille jne.
- Arkisto *Tainted* sisältää paketteja, jotka on julkaistu ilmaisella lisenssillä. Pääkriteeri pakettien sijoittamiseen tähän arkistoon on, että ne voivat loukata patenteja ja tekijänoikeuslakeja joissakin maassa. Esimerkkinä multimediatekijänoikeuslakeja, joita tarvitaan ääni-/videotiedostojen toistamiseen; kaupallisten video dvd-levyjen toistamiseen tarvittavat paketit jne.

3.7.2. Työpöydän valinta

Jotkin tässä tehdyt valinnat avaavat muita ruutuja, joissa on niihin liittyviä vaihtoehtoja.

Valintavaiheen jälkeen näet diaesityksen (tarvittavien pakettien asennuksen aikana). Diaesitys voidaan poistaa ja näyttää tietoja painamalla *Tiedot* painiketta.

- Valitse, haluatko käyttää KDE Plasma vai GNOME työpöytää. Molemmat sisältävät täyden valikoiman hyödyllisiä sovelluksia ja työkaluja.
- Valitse *Mukauta*, jos et halua käyttää kumpaakaan näistä (tai käyttää molempia) tai jos haluat muokata ohjelmiston valintoja työpöydille. Esim. LXDE työpöytä on kevyempi kuin kaksi edellistä, koska siinä on vähemmän "silmänruokaa" ja oletuksena asennettuna vähemmän paketteja.

3.7.3. Pakettiryhmien valinta

Paketit on järjestetty ryhmiin, mikä helpottaa sinun valinnan tekemistä järjestelmääsi. Ryhmät ovat melko itsestään selviä ja lisätietoa kunkin sisällöstä on saatavilla työkaluvihjeessä, jotka näkyvät kun hiiri viedään päälle.

- **Työasema**
- **Palvelin**
- **Graafinen ympäristö**
- **Yksittäisten pakettien valinta:** voit käyttää tätä vaihtaa pakettien manuaaliseen lisäämiseen tai poistamiseen

Katso [Minimaalinen asennus](#) ohjeet minimaalisen asennuksen tekemiseen (ilman X:ää ja IceWM:ää tai niiden kanssa).

3.7.4. Minimaalinen asennus

Minimaalinen asennus on niille, jotka harkitsevat Mageia asennusta tiettyyn tarkoitukseen, kuten palvelin tai erikoistyöasema. Käytät luultavasti tätä yhdessä *yksittäisten pakettien valinnan kanssa* asennuksen hienosäätämiseen. Katso [Valitse pakettipuu](#).

- Voit valita *minimaalisen asennuksen* poistamalla valinnat kaikista *pakettiryhmän valinnoista*, katso [Valitse pakettiryhmät](#).

Voit lisäksi rastittaa samassa näytössä vaihtoehdon *yksilöllinen pakettivalinta*.

- Jos valitset tämän asennustavan, kyseinen näyttö (kuvakaappaus alla) tarjoaa sinulle muutamia hyödyllisiä lisäosia asennettavaksi, kuten dokumentaatio ja "X".

Jos *X-ympäristö* on valittuna, myös IceWM (kevyt työpöytäympäristö) tulee mukaan.

Dokumentaatio toimitetaan "man" ja "info" sivujen muodossa. Sisältää [Linux Documentation Project](#) [<http://www.tldp.org/manpages/man.html>] ja [GNU coreutils](#) [<http://www.gnu.org/software/coreutils/manual/>] sivut.

3.7.5. Yksittäisten pakettien valinta

Täällä voit lisätä tai poistaa ylimääräisiä paketteja ja mukauttaa asennusta.

Kun olet tehnyt valintasi, voit painaa sivun alalaidassa olevaa levykeen kuvaketta ja tallentaa valintasi pake-
teista (myös USB-muistitikulle tallennus toimii). Tämän tiedoston avulla voit asentaa samat paketit toiseen
tietokoneeseen painamalla samaa painiketta asennuksen aikana.

3.8. Käyttäjien hallinta

3.8.1. Aseta pääkäyttäjä (root) salasana:

Mageian kaikissa asennuksissa on suositus asettaa pääkäyttäjän (järjestelmänvalvojan) salasana, jota kutsutaan Linuxissa *root* salasanaksi. Toista sama salasana alla olevissa laatikossa varmistaaksesi, ettei sa-
lasana ole kirjoitettu väärin.

Kun kirjoitat salasanan yläruutuun, niin kilven väri muuttuu punaisesta keltaiseen ja vihreäksi
salasanan vahvuuden mukaan. Vihreä kilpi osoittaa, että käytät vahvaa salasanaa.

Salasanoissa isot ja pienet kirjaimet erotetaan toisistaan. Salasanassa on hyvä käyttää kirjaimia
(isoja ja pieniä), numeroita ja muita merkkejä.

3.8.2. Lisää käyttäjä

Lisää käyttäjä. Tavallisella käyttäjällä on vähemmän oikeuksia kuin pääkäyttäjällä (root), mutta tar-
peeksi käyttää Internettiä, toimistosovelluksia tai pelata pelejä ja kaikkea muuta, mihin yleensä käyttäjä voi
käyttää tietokonettaan.

- **Kuvake**

Paina painiketta, jos haluat muuttaa käyttäjän kuvaketta

- **Koko nimi**

Lisää käyttäjän koko nimi tähän tekstiruutuun

- **Kirjautumisnimi**

Kirjoita nimi käyttäjän kirjautumiseen tai anna DrakX:n käyttää osaa käyttäjän koko nimestä. **Kirjautumisnimen kirjainkoolla on merkitystä.**

- **Salasana**

Kirjoita käyttäjän salasana (huomaa yllä oleva ohjeistus salasanalle).

Salasana (uudelleen): Kirjoita käyttäjän salasana uudelleen. DrakX tarkistaa, että et ole kirjoittanut salasanaa väärin.

Mageian asennuksessa lisätyillä käyttäjillä on koti hakemisto, joka on sekä luku- että kirjoitus-suojattu (umask=0027)

Voit lisätä ylimääräisiä käyttäjiä asennuksen aikana kohdassa *Asetus - Yhteenveto*. Valitse *Käyttäjien hallinta*.

Käyttöoikeuksia voidaan muuttaa myös asennuksen jälkeen.

3.8.3. Käyttäjien hallinta (lisäasetukset)

Lisäasetukset kohdassa voit muuttaa lisäämäsi käyttäjän asetuksia.

- *Shell*: Pudotusvalikosta voit muuttaa kaikkien edellisessä ruudussa lisäämiesi käyttäjien käytettävissä olevaa shelliä. Vaihtoehdot ovat Bash, Dash ja Sh
- *User ID*: Voit asettaa käyttäjän ID:n mille tahansa käyttäjälle, jonka asetit edellisessä ruudussa. Jos et ole varma tämän tarkoituksesta, jätä se tyhjäksi.
- *Group ID*: Voit asettaa ryhmän ID:n. Jälleen kerran, jos olet epävarma, jätä se tyhjäksi.

3.9. Graafiikka asetukset

3.9.1. Näytönohjaimen ja näytön asetukset

Riippumatta, minkä graafisen ympäristön (tunnetaan myös työpöytänä) valitsit tälle Mageia-asennukselle, ne kaikki perustuvat graafiseen käyttöjärjestelmään nimeltä X Window System, yleisesti "X". Joten KDE Plasma, GNOME, LXDE tai mikä tahansa muu tarvitsee toimiakseen "X":n oikeat asetukset.

Valitse sopivat asetukset manuaalisesti, jos tiedot ovat mielestäsi virheellisiä tai jos niitä ei näytetä.

- **Näytönohjain**

Voit tarvittaessa valita kortin tästä listasta. Katso [Valitse X-palvelin \(asetta näytönohjain\)](#).

- **Näyttö**

Voit valita Plug 'n Play -toiminnolla tai valita näyttösi *Valmistaja* tai *Yleinen* listalta. Valitse *Mukautettu*, jos haluat asettaa näytön vaaka- ja pystyvirkistystaajuuden manuaalisesti. Katso [Valitse tietokoneen näyttö](#).

- **Resoluutio**

Näytön resoluutio ja värisyvyys voidaan asettaa tässä.

- **Testaa**

Testipainike ei ole aina näkyvillä asennuksen aikana. Jos valinta on olemassa ja testaat asetuksiasi, sinulta kysytään onko asetukset oikein? Jos vastaat *Kyllä*, asetukset tallennetaan. Jos et näe mitään, palaat asetusruutuun ja voit määrittää uudelleen, kunnes testitulokset on tyydyttävä. Jos testaamista ei ole käytettävissä, varmista kahdesti, että asetukset ovat oikeat.

- **Valinnat**

Voit ottaa käyttöön tai poistaa käytöstä erilaisia valintoja.

Riskinä on, että näyttö vaurioituu, jos valitset liian korkean virkistystaajuuden, joka on näytön taajuusalueen ulkopuolella. Koskee vanhempia CRT-näyttöjä: nykyaikaiset näytöt hylkäävät ei-tuetun taajuuden ja siirtyvät normaalisti valmiustilaan.

3.9.2. Valitse X-palvelin (asetta näyttöohjain)

DrakX omaa erittäin kattavan näyttöohjaimien tietokannan ja se tunnistaa yleensä näyttöohjaimesi oikein.

Jos asennusohjelma ei tunnistanut näyttöohjaintasi oikein ja tiedät mikä tietokoneessa oikeasti on, voit valita sen listalta seuraavasti:

- Valmistaja
- sitten korttisi merkki
- ja kortin malli

Jos et löydä korttia valmistajien listalta (se ei ehkä vielä ole tietokannassa tai vanha korttimalli), voit löytää sopivan ajurin *Xorg* kategoriasta, joka sisältää yli 40 yleistä ja avoimen lähdekoodin näyttöohjainta. Jos et vielä löydä kortille tiettyä ohjainta, voit käyttää VESA-ohjainta, joka tarjoaa perusominaisuudet.

Huomaa, että jos valitset yhteensopimattoman ajurin, saatat päästä vain *komentorivin käyttöliittymään*

Jotkut valmistajat tarjoavat omia ajureitaan Linuxille, jotka saattavat olla saatavilla vain *Nonfree* arkistosta ja joissakin tapauksissa vain valmistajan verkkosivustoilta. *Nonfree* arkiston on oltava erikseen käytössä, jotta sieltä voidaan ajureita käyttää. Jos et ole ottanut sitä käyttöön jo aiemmin, sinun tulee tehdä tämä ensimmäisen uudelleenkäynnistyksen jälkeen.

3.9.3. Valitse tietokoneen näyttö

DrakX omaa erittäin kattavan näyttöjen tietokannan ja se tunnistaa yleensä näyttösi oikein.

Näytön valitseminen erilaisilla ominaisuuksilla voi vahingoittaa näyttöä tai näyttöohjainta. Älä tee mitään muutoksia tietämättä mitä olet tekemässä. Jos olet epävarma, tutustu näytön ohjekirjaan.

Mukautettu

Voit asettaa kaksi kriittistä parametria: pystysuoran virkistystaajuuden ja vaakasuuntaisen synkronointitaajuuden. Pystysuora päivitys asettaa, kuinka usein näyttö päivitetään ja vaakasuuntainen synkronointi on nopeus, jolla viivat näytetään.

- ERITTÄIN TÄRKEÄÄ**, että et määritä näyttötyyppiä, jonka synkronointialue on näytön kykyjen ulkopuolella: saatat vahingoittaa näyttöäsi. Jos olet epävarma, valitse konservatiivinen asetus ja katso näytön ohjekirjaa.
- Plug'n Play Valmistaja Tämä on oletuksena ja yrittää automaattisesti määrittää näytön tyyppin tietokannasta. Jos asennusohjelma ei tunnistanut näyttöä oikein ja tiedät mikä tietokoneessa oikeasti on, voit valita sen listalta seuraavasti:
- Valmistaja
 - Näytön malli
- Yleinen Ryhmän valinta näyttää noin 30 kokoonpanoa, kuten 1024x768 @ 60Hz sisältäen kannettavien tietokoneiden käyttämät litteät näytöt. Tämä on usein hyvä näytön valintaryhmä, jos sinun on käytettävä VESA-ohjainta, kun näytönohjainta ei voida määrittää automaattisesti. Jälleen kerran, valinnoissa voi viisainta olla konservatiivinen valinta.

3.10. Käynnistyslatain

3.10.1. Käynnistyslataimet saatavilla

3.10.1.1. Grub2

Grub2 on Legacy MBR/GPT järjestelmä

- GRUB2 (graafinen valikko tai ilman) käytetään vain Legacy/MBR tai Legacy/GPT järjestelmän käynnistämiseen.
- Oletuksena uusi käynnistäjä kirjoitetaan joko ensimmäisen kiintolevyn MBR:ään (Master Boot Record) tai BIOS-käynnistysosiolle.

Grub2-efi on UEFI järjestelmä

- GRUB2-efi tai rEFInd voidaan käyttää lataimena käynnistykselle UEFI-järjestelmälle.
- Oletuksena uusi käynnistyslatain (Grub2-efi) kirjoitetaan ESP:hen (EFI System Partition).

Jos tietokoneellesi on jo UEFI-pohjaisia käyttöjärjestelmiä (esim. Windows 8), Mageia asennusohjelma tunnistaa Windowsin luoman ESP:n ja lisää siihen grub2-efi:n. Jos ESP:tä ei ole, sellainen luodaan. Mahdollista käyttää useita ESP:itä, mutta käytännössä tarvitaan vain yksi, riippumatta käyttöjärjestelmien lukumäärästä.

3.10.1.2. rEFInd

rEFInd on UEFI järjestelmä

- rEFInd omaa mukavan valikoiman graafisia vaihtoehtoja ja se voi tunnistaa automaattisesti asennetut EFI:n käynnistyslataimet. Katso: <http://www.rodsbooks.com/refind/>

Huomaa, jotta rEFInd vaihtoehtoa voidaan käyttää, asennetun EFI-järjestelmäosion on vastattava tietokoneesi arkkitehtuuria: jos sinulla on asennettuna esim. 32bit EFI-järjestelmäosio 64bit tietokoneeseen, rEFInd ei ole käytettävissä/nähtävissä.

3.10.2. Käynnistyslataimen asennus

3.10.2.1. Käynnistyslataimen asetukset

- **Käynnistyslatain käyttöön**

- GRUB2(valikko joko graafisena tai tekstinä), voidaan valita molemmille Legacy MBR/BIOS ja UEFI järjestelmälle.
- rEFInd (graafinen valikko) on valittavissa käytettäväksi vain UEFI järjestelmään.

- **Boot device**

Älä muuta tätä, ellet todella tiedä mitä olet tekemässä.

GRUB ei ole mahdollista kirjoittaa osion käynnistyssektoriin (esim.: sda1), koska tätä menetelmää pidetään epäluotettavana.

Kun käytät UEFI:a, Boot device listataan nimellä EFI System Partition osiolla.

- **Viive ennen oletuskuvan näyttämistä**

Tämän tekstiruudun avulla voit asettaa viiveen sekunteina, ennen kuin oletuskäyttöjärjestelmä käynnistetään.

- **Turvallisuus**

Voit asettaa käynnistyslataimelle salasanan. Tämä tarkoittaa, että käyttäjätunnus ja salasana vaaditaan käynnistysmerkinnän valintaan tai asetusten muuttamiseen. Valinnainen ominaisuus ja useimmat eivät tarvitse tätä. Käyttäjätunnus on `root` ja salasana valitaan jäljempänä.

- **Salasana**

Valitse käynnistyslataimen salasana (valinnainen)

- **Salasana (uudestaan)**

Anna salasana uudelleen ja DrakX tarkistaa, että se vastaa yllä asetettua salasanaa

Lisäasetukset

- **ACPI käyttöön**

ACPI (Advanced Configuration and Power Interface) on virranhallinnan standardi. Säästää energiaa pysäyttämällä käyttämättömät laitteet. Sen poistaminen voi olla hyödyllistä, jos esim. tietokoneesi ei tue ACPI:a tai jos uskot, että ACPI voi aiheuttaa ongelmia (esim. satunnaisia käynnisyksiä uudelleen tai järjestelmän jäätymistä).

- **SMP käyttöön**

Tämä ottaa käyttöön tai poistaa käytöstä symmetrisen moniprosessoinnin moniytimisessä prosessorissa

- **ACPI käyttöön**

Ottaminen käyttöön antaa käyttöjärjestelmälle pääsyn (Advanced Programmable Interrupt Controller) piirille. APIC laitteet mahdollistavat monimutkaisempia prioriteettimalleja ja Advanced IRQ Interrupt Request hallinnan.

- **Local APIC käyttöön**

Voit asettaa paikallisen APIC:n, joka hallitsee kaikkia ulkoisia keskeytyksiä tietyille prosessorille SMP-järjestelmässä

3.10.2.2. Käynnistyslataimen asetukset

Jos edellisessä osiossa valitsit käynnistyslataimeksi `rEFInd`, sinulle esitetään alla olevassa kuvakaappauksessa näkyvät vaihtoehdot. Muussa tapauksessa siirry seuraavaan kuvaan vaihtoehtojasi varten.

Sinun `rEFInd` määritysten valinnat:

- **Asenna tai päivitä `rEFInd` EFI järjestelmän osio.**
- **Asenna kohteeseen `/EFI/BOOT`.**

Tämä asentaa käynnistyslataimen ESP (EFI System Partition) kohteeseen `/EFI/BOOT`. Hyödyllistä kun:

(a) Asennettaessa irrotettavalle asemalle (esim. USB-tikulle), joka voidaan irrottaa ja käyttää toisessa koneessa. Jos käynnistyslatain on tallennettu kohteeseen `/EFI/BOOT`, UEFI BIOS tunnistaa sen ja sallii käynnistämisen kyseiseltä asemalta.

(b) Kiertokeinona bugisen UEFI BIOSin vuoksi kun Mageialle äskettäin kirjoitettua käynnistyslatainta ei tunnisteta asennuksen lopussa.

Jos et valinnut edellisessä osiossa käynnistyslataimeksi `rEFInd`, niin käynnistyslataimen asetukset näkyvät alla:

- **Oletus**

Oletuksena käynnistettävä käyttöjärjestelmä.

- **Liitä**

Valinnalla voit välittää tietoja kernelille tai käskää kernelin antamaan sinulle lisätietoja käynnistyksessä.

- **Tarkista toinen käyttöjärjestelmä**

Jos sinulla on jo muita käyttöjärjestelmiä asennettuna, Mageia yrittää lisätä ne uuteen Mageia käynnistysvalikkoon. Jos et halua tehdä niin poista valinta Tarkista toinen käyttöjärjestelmä.

- **Asenna kohteeseen `/EFI/BOOT`.** (Huomaa: tämä valikko on käytettävissä, jos asennusohjelma havaitsee koneen olevan UEFI:ssä).

Tämä asentaa käynnistyslataimen ESP (EFI System Partition) kohteeseen `/EFI/BOOT`. Hyödyllistä kun:

(a) Asennettaessa irrotettavalle asemalle (esim. USB-tikulle), joka voidaan irrottaa ja käyttää toisessa koneessa. Jos käynnistyslatain on tallennettu kohteeseen `/EFI/BOOT`, UEFI BIOS tunnistaa sen ja sallii käynnistämisen kyseiseltä asemalta.

(b) Kiertokeinona bugisen UEFI BIOSin vuoksi kun Mageialle äskettäin kirjoitettua käynnistyslatainta ei tunnisteta asennuksen lopussa.

Lisäasetukset

- *Videotila*

Tämä määrittää käynnistysvalikon käyttämän näytön kokoa ja värisyvyyttä. Jos painat kolmiota alaspäin, sinulle tarjotaan muita kokoja, sekä väriarvoja.

- *Älä koske ESP tai MBR*

Valitse, jos et halua käynnistettävää Mageiaa, vaan mieluummin ketjutat sen toisesta käyttöjärjestelmästä. Saat varoituksen, että käynnistyslatain puuttuu. Paina OK, jos haluat jatkaa, sekä ymmärrät seuraukset.

Mageia ei tue ketjutettua latausta vanhojen käynnistyslatainten kautta (GRUB Legacy ja Li-Lo), koska tämä Mageia-asennus todennäköisesti epäonnistuu. Jos käytät jotain muuta kuin GRUB2:ta tai rEFIndia, teet sen omalla vastuullasi!

3.10.3. Muut valinnat

3.10.3.1. Käytetään olemassa olevaa käynnistyslatainta

Tarkka menettely Mageian lisäämiseksi jo olemassa olevaan käynnistyslataajaan ei kuulu tähän ohjeeseen. Useimmissa tapauksissa edellytetään asianmukaisen käynnistyslataimen asennusohjelman suorittamista, jonka pitäisi tunnistaa Mageia ja lisätä se automaattisesti käynnistyslataimen valikkoon. Katso kyseisen käyttöjärjestelmän ohjeet.

3.10.3.2. Asennus ilman käynnistyslatainta

Vaikka voisit valita Mageian asentamisen ilman käynnistyslatainta (katso osa 2.1 Lisäasetukset), tätä ei suositella, ellei tiedä täysin mitä olet tekemässä. Ilman jonkinlaista käynnistyslatainta käyttöjärjestelmäsi ei voi käynnistyä.

3.10.3.3. Lisää tai muokkaa "Käynnistysvalikon" kohteita

Voit tehdä tämän käsin muokkaamalla tiedostoa /boot/grub2/custom.cfg tai käyttää **grub-customizer** ohjelmaa (ladattavissa Mageia repoista).

Katso lisätietoja: https://wiki.mageia.org/en/Grub2-efi_and_Mageia

3.11. Asetusten yhteenveto

DrakX antaa ehdotuksen järjestelmäsi kokoonpanoksi sinun tekemien valintojen ja havaitun laitteiston perusteella. Voit tarkistaa asetukset ja muuttaa niitä halutessasi painamalla *Määritä*.

Yleisenä sääntönä on, että hyväksytyt asetukset oletuksena, ellei:

- asetuksissa ole tunnettuja ongelmia
 - asetuksia on jo kokeiltu ja ne epäonnistuu
 - jokin muu alla olevissa osissa mainittu tekijä on ongelma
-

3.11.1. Järjestelmän parametrit

- **Aikavyöhyke**

If the time settings you chose before are wrong, you can correct them here. See also [???](#) and [???](#)

- **Maa / Alue**

Jos valittu maa on väärä, korjaa asetus heti. Katso [Valitse maa](#)

- **Käynnistyslatain**

DrakX antama ehdotus käynnistyslataimen asetukseksi

Älä muuta mitään, ellei osaa määrittää GRUB2:ta. Katso lisätietoja [Käynnistyslatain](#)

- **Käyttäjien hallinta**

Täällä voit lisätä käyttäjiä. Jokaiselle osoitetaan oma /koti -hakemisto.

- **Palvelut**

Järjestelmän palveluilla tarkoitetaan niitä pieniä ohjelmia, jotka toimivat taustalla (daemonit). Työkalun avulla voit ottaa käyttöön tai poistaa käytöstä prosesseja.

Tarkista huolellisesti ennen kuin muutat mitään - virhe voi estää tietokoneesi toiminnan. Katso lisätietoja [Aseta palvelut](#)

3.11.2. Laitteiston parametrit

- **Näppäimistö**

Aseta näppäimistö sijaintisi, kielesi ja näppäimistötyypin mukaan.

Jos huomaat väärän asetuksen näppäimistössä ja haluat muuttaa sitä, muista, että myös salasana voi muuttua.

- **Hiiri**

Voit lisätä tai määrittää osoitinlaitteita, tabletteja, ohjauspalloja jne.

- **Äänikortti**

Asennusohjelma käyttää oletusohjainta, jos sellainen on saatavilla.

Jos äänikortille ei ole oletusohjainta saatavilla, voi olla muita mahdollisia ohjaimia. Jos uskot, että asennusohjelma ei ole tehnyt sopivaa valintaa, voit määrittää ohjaimen manuaalisesti painamalla *Lisäasetukset*.

- **Näytönohjain**

Tässä voit määrittää näytönohjaimen ja näytöt. Katso lisätietoja [Näytönohjaimen ja näytön asetukset](#)

3.11.3. Verkko ja Internet asetukset

- **Verkko**

Voit määrittää verkkosi, mutta verkkokorteille, joissa on ei-vapaat ajurit, on parempi tehdä se uudelleenkäynnistyksen jälkeen Mageia Ohjauskeskuksen avulla, mikäli et ole vielä ottanut käyttöön *Nonfree* media arkistoa.

Kun lisäät verkkokortin, älä unohda asettaa palomuuria valvomaan myös sitä.

- **Välityspalvelimet**

Välityspalvelin toimii välittäjänä tietokoneesi ja Internetin välillä. Tässä voit määrittää tietokoneesi käyttämään välityspalvelinta.

Sinun on ehkä otettava yhteyttä järjestelmänvalvojaan saadaksesi tähän sopivat parametrit.

3.11.4. Turvallisuus

- **Turvallisuus**

Tietokoneen turvallisuustaso, useimmissa tapauksissa oletuksena (Standardi). Se on riittävä yleiseen käyttöön. Valitse käyttöösi sopiva vaihtoehto.

- **Palomuuuri**

Palomuurilla voit hallita, mitkä verkkon yhteydet ovat sallittuja tietokoneessasi. Turvallinen oletus on sallia NOLLA saapuvaa yhteyttä. Tämä ei estä sinua muodostamasta yhteyttä ulospäin tai estä tietokoneen käyttöä normaalisti.

Internet on suuren riskin verkko, jossa jatkuvasti yritetään tutkia ja hyökätä järjestelmiin. Jopa "turvalliselta" vaikuttava yhteys, kuten ICMP (ping komennolle) on käytetty kanavana hakkerien toimesta.

Katso lisätietoja [Palomuuuri](#).

Muista, että sallimalla kaikki (ei palomuuria) on erittäin riskialtista.

3.12. Sijainti

3.12.1. Valitse maa/asuinalueesi

- Valitse maa tai alue. Tämä on tärkeää kaikenlaisille asetuksille, kuten valuutalle ja langattoman verkon säätöjä. Väärän maan asettaminen voi johtaa siihen, että et voi käyttää esim. langatonta verkkoa.
- Jos maasi ei ole luettelossa, paina *Muut maat* ja valitse maa/asuinalueesi sieltä.

Jos sinun maasi on *Muut maat* luettelossa, Painike *OK* painamisen jälkeen saattaa vaikuttaa siltä, että valittu maa on pääluettelosta. Tästä huolimatta DrakX todella soveltaa valintasi.

3.12.1.1. Kirjoitustapa

Ruudulla *Muut maat* voit valita myös kirjoitustavan (luettelon alaosassa). Kirjoitustavan avulla käyttäjät voivat kirjoittaa monikielisiä merkkejä (kiina, japani, korea jne.). IBus on oletuksena, joten käyttäjien ei tarvitse määrittää sitä käsin. Muut kirjoitustavat (SCIM, GCIN, HIME jne.) tarjoavat vastaavia toimintoja ja ne voidaan asentaa, jos olet lisännyt HTTP/FTP asennuksen ennen paketin valintaa.

Jos kirjoitustavan määrittäminen jäi tekemättä, voit tehdä sen asennuksen jälkeen paikassa Määritä tietokoneesi # Järjestelmä, tai ajamalla **localedrake root** käyttäjänä.

3.13. Aseta koneesi palvelut

Voit valita, mitkä tietokoneen palvelut käynnistyvät, kun käynnistät järjestelmän.

- Painamalla kolmiota laajentuu ryhmän kaikki asiaankuuluvat palvelut. DrakX:n valmiiksi valitsemat asetukset ovat yleensä sopivat.
- Jos kohdistat palveluun, joiain sen tietoja näytetään alla olevassa tietoruudussa.

Muuta valintoja vasta, kun tiedät erittäin hyvin mitä olet tekemässä.

3.14. Valitse hiiri

Jos et ole tyytyväinen miten hiiri toimii, voit valita toisen täältä.

Useinmiten, Universaali # Hiiri PS/2 ja USB on hyvä valinta.

Valitse Universaali # Pakota evdev määrittää painikkeet, jotka eivät toimi, hiiressä jossa on kuusi tai useampi painike.

3.15. Ääniasetukset

Tässä ruudussa annetaan ohjaimen nimi, jonka asennusohjelma valitsi äänikortille, se on oletusohjain, jos sellainen on olemassa.

Oletusohjaimen tulisi toimia ilman ongelmia. Jos kuitenkin asennuksen jälkeen kohtaat ongelmia, suorita **draksound** tai käynnistä työkalu MCC:n (Mageia Ohjauskeskuksen kautta) valitsemalla Laitet välilehti ja paina Ääniasetukset näytön oikeassa yläkulmassa.

Työkalulla voit valita, mistä taustapalvelusta tulee äänipalvelin, joka hallitsee ääntä. Voit valita pulseaudion ja pipewiren välillä. Toiseksi voit valita istunnonhallinnan Wireplumber tai Pipewire Media Session. Kun uusi kokoonpano on otettu käyttöön, tarvittavat paketit asennetaan ja palvelut määritetään.

3.15.1. Lisäasetukset

Painamalla **Lisäasetukset** voit palauttaa mikserin asetukset oletuksiin.

3.16. Turvallisuustaso

Valitse haluamasi suojaustaso

Standardi on oletuksena ja suositeltu peruskäyttäjälle.

Turvallinen luo erittäin suojatun järjestelmän - esim. jos järjestelmää käytetään julkisena palvelimena.

Suojauksen järjestelmänvalvoja

Tämän avulla voit määrittää sähköpostiosoitteen, johon järjestelmä lähettää *varoitusviestejä* havaitessaan tilanteita, jotka vaativat ilmoituksen järjestelmänvalvojalle.

Hyvä ja helppokäyttöinen vaihtoehto on kirjoittaa <user>@localhost - missä <user> on käyttäjän kirjautumisnimi, joka vastaanottaa nämä viestit.

Järjestelmä lähettää nämä viestit **Unix Mailspool viesteinä**, ei "tavallisena" SMTP-sähköpostina: siksi tämä käyttäjä on määritettävä vastaanottamaan nämä viestit!

Suojausta on aina mahdollista säätää asennuksen jälkeen Mageia Ohjauskeskus *Suojaus* osiossa.

3.17. Palomuuuri

Tässä osassa voit määrittää joitakin palomuurisääntöjä: ne asettaa, minkä tyyppiset Internetistä tulevat viestit järjestelmä hyväksyy. Tämä puolestaan mahdollistaa järjestelmän vastaavien palvelujen pääsyn Internetistä.

Oletuksena (ei-painike on valittuna) järjestelmän mikään palvelu ei ole käytettävissä verkosta. *Kaikki (ei palomuuria)* valinta mahdollistaa pääsyn koneen kaikkiin palveluihin, jolla ei ole juurikaan järkeä asennusohjelmassa, koska se loisi täysin suojaamattoman järjestelmän. Sen todellinen käyttö on Mageia Control Center "Ohjauskeskus" yhteydessä (käyttää graafista käyttöliittymää) palomuurin sääntöjen poistamista käytöstä väliaikaisesti testausta ja virheenkorjausta varten.

Kaikki muut valinnat ovat enemmän tai vähemmän itsestäänselviä. Esim. voit ottaa CUPS-palvelimen käyttöön, jos haluat, että tietokoneesi tulostimia voidaan käyttää lähiverkosta.

Lisäasetukset

Lisäasetukset avaa ikkunan, jossa voit ottaa käyttöön useita palveluita kirjoittamalla listan "kytkennöstä" (erotettuna tyhjällä välillä)

`<port-number>/<protocol>`

- `<port-number>` on portin arvo, joka on asetettu palvelulle, jonka haluat ottaa käyttöön (esim. 873 RSYNC-palvelulle), kuten *RFC-433*;
- `<protocol>` on *TCP* tai *UDP* - palvelun käyttämä Internet-protokolla.

Esimerkiksi RSYNC-palveluun pääsyyn mahdollistava merkintä on tästä syystä *873/tcp*.

Jos palvelu on tarkoitettu käyttämään molempia protokollia, määrität 2 kytkentää samalle portille.

3.18. Päivitykset

Mageia-version julkaisun jälkeen, joitain paketteja on päivitetty tai parannettu.

- Valitse *Kyllä*, jos haluat ladata ja asentaa
- Valitse *Ei*, jos et halua tehdä sitä nyt tai jos et ole Internetissä
- Jatka painamalla *Seuraava*

3.19. Onnittelut

Olet asentanut Mageian valmiiksi. Asennusmedia on turvallista poistaa ja käynnistää sitten tietokone uudelleen.

Käynnistyksen jälkeen voit valita käynnistyslataimen näytöltä ja valita mikä käyttöjärjestelmä käynnistetään (jos tietokoneessa on useampi kuin yksi).

Jos et ole säätänyt käynnistyslataimen asetuksia, Mageia-asennus valitaan automaattisesti ja suoritetaan.

Kivaa!

Vieraile www.mageia.org/en/ [http://www.mageia.org/en/], jos sinulla on kysyttävää tai haluat osallistua.

3.20. Mageian asennuksen poisto

Jos Mageia ei vakuuttanut sinua tai et pysty asentamaan sitä oikein. Lyhyesti sanottuna haluat päästä siitä eroon ja se on sinun oikeutesi. Mageia tarjoaa mahdollisuuden poistaa asennus. Tätä ei ole kaikissa käyttöjärjestelmissä.

Kun olet varmuuskopioinut tietosi, käynnistä asennus Mageia DVD uudelleen ja valitse *Palauta järjestelmä*, sitten *Palauta Windows käynnistyslatain*. Seuraavassa käynnistyksessä sinulla on vain Windows, eikä mahdollisuutta valita Mageia käyttöjärjestelmää.

Windows ympäristössä Mageian osioiden käyttämän tilan palauttaminen: paina Aloita # Ohjauspaneeli # Järjestelmänvalvojan työkalut # Tietokoneen hallinta # Ttallennustila # Levyhallinta. Tunnistat Mageian osiot, koska ne ovat merkitty *Tuntematon*, sekä niiden koon ja aseman perusteella kiintolevyllä. Paina hiiren oikeaa painikkeella jokaista näistä osioista ja valitse *Poista* niin tila vapautuu.

Jos käytät Windows XP:tä, voit tehdä uuden osion ja alustaa sen (FAT32 tai NTFS). Osio saa tunnukseksi jonkun kirjaimen.

Jos sinulla on Vista tai 7, sinulla on vielä yksi lisämahdollisuus, voit laajentaa olemassa olevaa osiota suuremmaksi, vapautetun tilan vasemmalla puolella. Osiointityökaluja, joita voidaan käyttää, kuten **gparted** on saatavilla Windowsille, sekä Linuxille. Kun teet osioille muutoksia, ole erittäin varovainen ja mieluummin varmista ensin kaikki sinulle tärkeä data.